

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, kedd, 1907. november 19.

260. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZÁPÁRY, ADRIA-PALOTA.

FiUME 275. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hónapig postai osztály 40 fillér.

Fiume érdekei.

Annyi bizonyos, hogy Fiume csak a történelmi jogain élésködik. Büszkén hangoztatja, hogy nem áll a vidéki városok nivóján s még az az extravaganciája is megvan, hogy *corpus separatumnak*, vagy a korona gyöngyének nevezeti magát. Fiume történelmi jogaihoz azonban sok szó férhet. Olyan jogok ezek, amelyek törvénybe iktatva nincsenek és csupán a kormányok nagylelkűségét és jóindulatát igazolja az a körülmény, hogy ezek a jogok ma is érvényben vannak.

Kétféle jogot szoktunk megkülönböztetni. Történelmi és szerzett jogokat. Történelmi joga Fiumének az, hogy Mária Terézia királynő pátense a várost és kerületét nem Horvátországhoz, — amelynek csak földrajzi lebernyege lehetett volna — hanem mint *corpus separatumot* a magyar szent koronához csatolta. Mária Teréziát erre az intézkedésre az az eredeti intenciója vezette, hogy Fiumét Magyarország tengeri kereskedelmének gócpontjává tegye.

Ha Mária Terézia Fiumét nem csatolja Magyarországhoz, Fiume ma jelentéktelen horvát község volna és bizonyosan nem élvezné azokat a jogokat, amelyekből a magyar államhatalom soha sem akarta megfosztani.

Pedig sokszor tehette volna. Oka is volt reá. Ilyen örökös okot szolgáltatott Fiume az évtizedek óta megnyilvánuló renitenciájával, amelyet csupán csak egy magyar miniszterelnök, Bánffy Dezso báró nem akart megtűrni, hozzá is látott ahhoz, hogy a renitenskedő Fiumét megleckéztesse. Az első lépés az volt, hogy fölfüggesztette az autonómiáját. A többi következett volna, ha a körülmények szerencsés alakulása más irányt nem ad a magyar politikának.

Fiume tehát szabadon élvezheti az autonómiáját, amely nem történelmi, hanem kapott jogain alapul. Hogy egy város ragaszkodik a kapott jogaihoz, az teljesen érthető, még hogy ha azok határozottan kárára is vannak a város fejlődésének.

De nem is akarja senki sem megbolygatni a szerzett jogokat. Talán hibája is ez a magyar államhatalomnak, amely azt tartja, hogy a történelmi jogok háttérbe szorítása legnagyobb mértékben fölkelti az ellenszenvet azok ellen, akik azokat lábbal tiporják, mert a dolog természete szerint mindenki iparkodik megvédelmezni azt, amit megszerzett és nem hajlandó egykönnyen abból, ami az ő jogos tulajdonát képezi, engedni.

Fiume szerzett jogai közé tartozik például az olasz nyelv hivatalos volta. A város nem is enged ebből a jogából és magyar aktát a világ semmi kincseért nem intéz el, ellenben megkívánja, hogy a magyar hatóságokból nem maradjon ki az olasz jelleg s ott is meglegyen az olasz nyelvnek a joga.

Ez a körülmény kissé megokolatlan. A magyar államnak joga és kötelessége, hogy a végrehajtó közegei magyarok legyenek. Már pedig Fiumében határozottan nem érvényesíti azt a jogát. Ebből pedig az következne, hogy erre a méltányos eljárásra hasonló méltányosság legyen a felelet.

Az olasz nyelv elnyomásáról Fiumében beszélni egyszerűen örület. Még az állami iskolákban is megtaláljuk a méltó helyét s hogy a kormányzat mennyire megjádárkodik, bizonyítja, hogy a fiumei pedagógusokat kényszerítő eszközzel bírja arra, hogy az olasz nyelvet megtanulják.

Ebben a város ugyancsak nem láthat állami érdeket. Ellenben államellenes érdekeket követ akkor a város, amikor nem respektálja a magyar törvényeket, nem keresi a szoros kapcsolatot az anyaországgal s annak a népével.

A fiumei polgár nem nemzetiség, mint azt logujban hirdetni szokták. A fiumei polgár magyar állampolgár, aki avval a sajátossággal bír, hogy az olasz nyelvet beszéli. Kulturájában már magyarnak kell lennie s nem szabad elzárkózni attól, hogy a magyar nyelvet megtanulja.

Ezt jogunk van nekünk követelni s hasznára van neki is. Mert a magyar nyelv nélkül nem mozdulhat ki „szűkebb patriájából“, nem juthat boldogulásának útjához s el vágja maga előtt a jövőjét.

A fiumei polgárnak ez az érdeke különben sem ütközik bele a szerzett jogaiba. A város hivatalos nyelve továbbra is az olasz nyelv maradhat s nem képezhet akadályt az sem, ha az örökös torzsolkodás helyett a fiumei olaszság barátsággal közelednék a magyarsághoz.

Ellenkezőleg. Ez volna Fiume legfontosabb érdeke. A harc csak arra jó, hogy megakassza a város fejlődését és utat engedjen a harcvonalon kívül álló elemnek, amely különösen az utolsó időben kezd hevesen viaskodni a hegemoniáért. Ezt meg kell érteni minden fiumeinek, ha igazi fiumei s nem valahonnan Anconából, vagy Friulból került ide.

Fiumében nincs semmi keresni valója az irredentizmusnak, amely tulajdonképpen olyasmiről küzd, amit a magyar államhatalom csupán jóindulatból nem akar megbolygatni. Az irredentizmus ellentétben áll az autonómiával, ellentétben a történelmi jogokkal, amelyek Fiumét kiváltságok révén kiragadták jelentéktelenségéből és Magyarország *corpus separatumává* tették.

Még elgondolni is szörnyűség, hogy mi lenne Fiuméből, ha az irredentisták vágyakozása teljesülne és Fiume Olaszország uralma alá kerülne. Kis, jelentéktelen városkává fejlődne vissza. Uralkodóvá válnék benne a gyalázatos olasz közigazgatási rendszer, amely nem egyébből áll, mint panamázásból, a polgárság jogainak megszorításából s a nyomor és szegénység uralmából.

Igy a magyar államhatalom védőszárnyai alatt azzá fejlődik idő muultával, aminek lennie kell: Világforgalmi ktkötővé, ahol jólét és gazdaság tanyázik. S ez ellen küzd az irredentizmus, amelynek ma már az uralmon levő párt is rabjává lett.

(f. o.)

— **A vagonhiány orvoslása.** Végrehalására a kormány is belátja talán, hogy a vagonhiányon segíteni kell, hacsak nem akarja, hogy legvirágzóbb vállalatunk tönkremenjenek. A Magyar Távirati Iroda állítólag feltétlenül megbízható forrásból a kormány oly intézkedésekről értesül, amely hivatva lesz azokat a kereskedői köröket megnyugtanni, akik már hónapok óta sanylik a vagonhiánytól. A kereskedelmi kormány ugyanis a magyar vasuti és forgalmi részvénytársasággal oly megállapodást létesített, amely szerint e társaság ez év december és 1908 január hónapjában 4200 különféle vaggont bocsát a m. kir. államvasutak rendelkezésére.

— **Az osztrák államvasutak és az osztrák Lloyd hivatalos forgalmi irodája Berlinben.** Az osztrák államvasutak és az osztrák Lloyd közös forgalmi irodát nyitottak Berlinben. E forgalmi irodának a hivatása az Ausztriával áruforgalmi összeköttetést fenntartó vagy abba belépni akaró feleket tarifálni, forgalmi, vám- és hajózási kérdésekben a szükséges felvilágosításokkal ellátni. Az osztrák államvasutak és a Lloyd forgalmi irodái egymás mellett, de elkülönítetten működnek. A forgalmi irodák működésüket az idegenforgalom kiszolgálására is kiterjesztik, amennyiben az Ausztriában megejtendő utazásokra, az ausztriai fürdőkre és üdülő helyekre vonatkozólag felvilágosításokkal szolgálnak. A külföldön felállított forgalmi irodák intézménye az érdekeit országok közgazdaságának nagy szolgálatot tehet s így részünkről is megfelelő figyelemre tarthat számot.

Irka-firka

amelyben egyet-mást a tréfa szemüvegén át nézünk, de aminket elvégre komolyan is vehetnek, s ha azokért hozzánk küldik a párbajsegédeket, hát a mi részünkről nem érendi őket csalatkozás.

Amikor a *Casino Patriottico* kényes témáját veszszük megint ceruzahegyre, azzal a boldog tudattal teszszük, hogy a kormányzó urat nem keserítjük ma vele, lévén a mostani tartózkodási helye teljesen ismeretlen előttünk. Mert azt kell gondolnunk, hogy jelenleg nem szerencsételti Fiume városát, s Fiume nem örvendeztetni őt. Nem is kell, hogy az ember Sherlock Holmes legyen s kishütheti, hogy ez az állítás, jóllehet újságíró állítja, igaz. Csak fel kell vetni a kormányzó palota tetején panasosan égne a zászlórudra pillantásunkat. Ha lobog rajta a szent három szín: a kormányzó bizonyosan itthon szövi az ő politikai selyemkeszkenőjét. Ha nem lobog, akkor holt biztos, hogy az ország más táján kinlódik a sorsától részére kiszabott Nessus-ing — levetésével. (És hogy örül, hogy az még mindig rajta van!)

Nem mi adtuk rá a politikai Nessus-ingét, e szerint nem lovagias kötelességünk, hogy szenvedéseit csillapítsuk. Meg sem akarunk szabadulni tőle, mert nálánál külbomb kormányzót úgy se kapnánk. (Ez a dicséret eddig minden kormányzónak kijárt, s csakugyan, alig volt egyik külbomb a másikánál.) De ne kalandozzunk el (hagyjuk ezt a grófi allúrt) s irka-firkáljunk már valamit a *Casino Patriottico* kérdéséről, amint ígértük, ez előtt vagy tíz tizenöt sorral... A kormányzó hosszasan tekinthetett vissza maga után, hogy lesznek-e követők az ő krisztusi utjában. Bizony, egyedül vitte a vállára akasztott feszületét, nem akadtak, akik vértanú legyének; a következetlenség szomorú ábrázatu vértanú. Amit csupán az az ur engedhetett meg magának, akinek a becsületbeli tulajdonságainál egyéb dolgai is vannak, mint például politikai kötelességei. Nos, mi szives örömezt vigasztaljuk magunkat azzal, hogy tetőtől-talpig magyar ur, csupán politikából tért vissza a *Casino Patriottico*-ba, ahová, mint egy külpelet előkelő ur mondotta: „pirulás nélkül nem téntheti be az ember a lábát”. Hogy miért nem, azt azzal látja megindokolni, hogy a casinoba olyanok ma a „társadalmi helyzetek”, hogy az ember nem tudhatja, hogy egy uri casinóban van-e, vagy vasuti váróteremben.

Egyébiránt egy mozgalom is van embrióban: alakulni készül egy újabb uri casino, a melynek egy paragrafusa ilyképpen szólna:

„A *Casino Patriottico* tagjai belépési nyilatkozatát a választmány minden indokolás nélkül visszavetetheti.”

E szerint még a kormányzó is feladhatja ő minden reményességét, hogy egyhamar az új, az uri casino tagja lehessen. Legalább addig nem, amíg benne a rossz politikus becsvágya tulhalmozza a gavallér uri ember becsvágyát. Mert a kormányzó most kétféle életet él. Az egyik oldala a politikus, a másik oldala az ur. Mindkét oldala azonban nagy terjedelmű. Mint ur, kimaradt a *Casino Patriottico*-ból, mint politikus pedig visszalépett. Így ő maga osztrván ketté egyéniségét a semmit nem restellő politikus s a szemérmes ur fogalmára, tudomásul vehetjük, ha a kormányzó urral mint ur beszélünk, az egész más kérdés, mintha vele, mint politikus váltunk szót. Ezt a kellemetlen disztinkciót az ő benső tulajdonságában ő állította fel magáról, — mi csupán regisztráljuk és tudomásul vesszük.

k. n.

1-ső U. i. A *Casino Patriottico* — hír szerint — az ő legutóbbi választmányi ülésében azt a határozatot hozta, hogy egyesületileg csatlakozik a párbajjelenes ligához.

2-ik U. i. A *Párbajjelenes Liga* — hír szerint, az ő legutóbbi választmányi ülésében azt a határozatot hozta, hogy a *Casino Patriottico*-t sem darabonlint, sem egyetemlegesen nem veszi fel a ligába, mert oda nem lovasági hajótörötteket, hanem azon egyéneket veszik fel, akiknek akár volt, akár nem volt párbajuk — de tiszta „gallérokat” hozhatnak magukkal.

UJDONSÁGOK.

— A kormányzó elutazott Nádó Sándor gróf kormányzó szombaton este a gyors vonattal hivatalos ügyben Budapestre utazott és kedden vagy szerdán tér vissza Fiuméba.

— A társadalom tudományi kör vitaestéje. A fiumei társadalom tudományi kör ma este saját helyiségében vitaestélyt rendez a következő tárgyról: A Harden pör és a homoszexualitás. Előadó: Mayländer Samuel dr.

— A téli hajóraj Fiumében. Mint értesülünk a téli hajóraj e hó 28-án Dalmáciából Fiuméba érkezik, Ziegler ellentengernagy parancsnoksága alatt. A hajóraj, amely öt hadihajóból és több torpedóhajóból áll, négy napig marad Fiumében.

— Elítélt párbajozók. A fiumei törvényszék ma tárgyalta Thierry Alajos elnöklésével Tóth Elemér dr. ügyvéd és Vranyczány Simon báró párbajügyét. Az ítélet Tóth Elemér drt tíz napi, Vranyczány Simon bárót pedig nyolc napi államfogházzal sújtja. Az ítélet ellen mind a két fél fellebbezett.

— Ki lesz a pozsonyi színházvezető? Mult pénteken, e hó 15-én délelőtt járt le az pályázat, amit Pozsony városa közzétett asztin-ház 1908., 1909. és 1910. évi magyar színjáratára vonatkozólag. Az egyik Balla Kálmán jelenlegi színházvezető, a másik pedig Pesti László Lajos kecskeméti és szabadkai igazgatónak és Andorfi Péter volt pozsonyi színházvezetőnek, — a budapesti Népszínház-Vigopera rendezőjének — együttes pályázata. Ezek után csakis Balla pályázata jöhet számításba. Folyamodványában Balla Kálmán mindenekelőtt arra hivatkozik, hogy a színház vezetését nehéz viszonyok közt vette át egy hiányos demoralizált testülettel egyetemben, amelynek tagjaiból — tisztelet néhány kivételnek — munka iránti szeretet ki volt öve. Eddig nem kevesebb, mint 28,000 koronáját emésztette fel a vállalkozás, reméli, hogy a város közönsége méltányolni fogja. Igéri, hogy egy komplett, a pozsonyi közönség igényeinek megfelelő társaságot fog szervezni, amelynek összeállításánál tekintettel lesz arra, hogy rendszeres operaelőadásokat rendezhessen s programjába kiválóbb külföldi opera-stagionok vendég szereplését is felveszi. Az 1000 korona bántpénzt és a 20,000 korona ovadékat a városnál elhelyezett 50,000 koronányi tőkéjéből köti le.

— Verseny a délamerikai járatokért. A brazilai és argentinai hajójáratok ellátására két jelölt van. Az egyik az *Austro-Americana* társaság, amely tekintélyes flottával és bevált szervezettel rendelkezik. Az *Austro-Americana*-ban a nagy német társaságok is érdekelve vannak ugyan s így a német befolyás érvényesülésének elősegítésétől lehet tartani, de ez nem képez komoly aggodalmat. — A másik jelölt *Società libera triestina*. E társaság mögött szláv pénzintézetek állnak, amelyek jó állami szerződések révén hajlandók volnának nagy hajóparkot is beszerezni ezen forgalom részére. Minden jel arra vall, hogy az *Austro-Americana* nyeri el a forgalmat, mert parlamenti és kormánykörökben a forgalmi érdekek szempontjából ezt tartják a legcélszerűbb megoldásnak.

— Eladott Lloyd gőzös. Az Osztrák Lloyd hajóstársaság eladta „Calipsa” nevű gőzöst egy palermói hajóstársaságnak. A „Calipsa” Trieszt—Fiume—Velence között közlekedett és az áruforgalmat bonyolította le. Tonatartalma 1702. Az eladott gőzös 1873-ban, Stockholmban épült. Ez már a harmadik ócska Lloyd-gőzös, amely Olaszországba vándorol ebben az esztendőben.

— A sztrájk-záradék a tengerészeten. Ismeretes, hogy a hajótulajdonosok *Blatic and White Sea Conference* elnevezés alatt ismert szövetkezése legutóbb megállapította, hogy a hajótulajdonosokba *force majeure*-ként sztrájkra vonatkozó klauzulát vesz fel. A skóciai kőszénexporteurók ezzel a határozattal szembe helyezkedtek s a napokban tartott értekezletükön elhatározták, hogy az említett hajótulajdonos-szövetkezők e hó végén tartandó értekezletén küldöttéleg megjelennek s tiltakoznak az új záradék alkalmazása ellen.

— Ahová nem tanácsos kivándorolni. A belügyminiszter ma rendeletet intézett Fiume városához, hogy amennyiben a sanghaji konzulunk azt jelenti, miszerint az orosz-japán háború óta tömegesen vándorolnak be magyar alattvalók is Kelet-Azsiába és ott a legnagyobb nyomorban élnek, utasítsa az illetékes közegeket, hogy a Kelet-Azsiába kivándorolni akarókat e szándékukról igyekezzenek lebeszélmi. Tehát magyarok! ne menjünk Kelet-Azsiába.

— Az Ungaro-Croata fiume—abbaziai járatai. A Magyar-horvát hajóstársaság a napi járatokat a fiume—abbaziai forgalomban november 1-től leszállítja, még pedig oly módon, hogy Fiuméből reggel 7 órakor indul az első gőzös, az utolsó indulás pedig délután 6 órakor. Abbaziából reggel 8 órakor indul Fiuméba az első gőzös, az utolsó pedig 7 órakor. Az „Istriano” járatait továbbra is fenntartják. A gőzös Fiuméből 9:30 és 11:30 perckor, délután 2:30 és 4:30 perckor indul, Abbaziából pedig délelőtt 10:30 és délután 12:30, 3:30 és 5:30 órakor indul Fiuméba.

— Az anyakönyvi hivatal áthelyezése. Az állami anyakönyvi hivatal helyiségeit a Via Andrassy S. szám alól, a kormányzóság épületéből e hó 11-én a *Via del Porto* 1. sz. emeletére helyezte át.

— Barca Jenő kitűnő zenekara, amely minden este a De la Ville kávéházban hangversenyez, egy kitűnő taggal Lakatos Józseffel szaporodott, aki gondonkán kíséri a zenekart, de esténként szülőben is húzza a szebbnél-szebb magyar nótákat. A jeles cigányzenekar megérdemli a magyar közönség részéről a támogatást.

x Dr. Keszthelyi Péter orvos, aki ez időg Szusákon folytatta orvosi működését, lakását november hó 1-től Fiuméba, Corsia Deak 30, (Ossoninack-féle ház) I. emelet helyezi át.

— Egy új cégről. A napokban nyíl meg két fiatal törekvő magyar kereskedőnek a *Wellmann* Testvéreknek új nagyszabású vas kereskedése a Via del Pozzo-ban (a vol Rauschel-féle helyiségekben.) A magyarság törekvései szempontjából örömmel tölt el bennünket minden egyes magyar letelepedés Fiumében, kézszeresen jól esik azonban konstatálnunk, hogy ez esetben Fiume kereskedelmi világa is városunk magyar kereskedői is — akiknek száma sajnos még nagyon kicsi — értékes új erővel gyarapodtak. Egy óriási forgalmat lebonyolító, a vaskereskedelem minden cikkével felszerelt nagystílusú vállalat van dolgunk, melynek már megtekintése is érdekes és tanulságos. Nem kételkedünk abban, hogy Fiume magyarsága lelkesedéssel fogja felkarolni ezt az óriási raktáránál fogva is domináló céget, mely Fiume soknyelvű és szakmabeli üzletei közül a legelső magyar vállalat.

— Hajóosztási tanfolyam megnyitása. A kereskedelemügyi miniszter közli valamennyi gőzhajózási társasággal és engedélyessel (az átkeletési vállalatok kivételével), hogy a hajóosztási tanfolyam XIII-ik tanéve folyó évi december hó 16-án hétfőn nyílik meg. A tanfolyamra való felvételért és felvételi vizsgára leendő becsátását december 12-ig kell a közlekedésügyi m. kir. tanfolyamok igazgatóságánál VIII., Luther utca 3.) személyesen jelentkezni, vagy írásbelileg tolyamodni. Ha valamely vállalat a tanfolyamra több alkalmazottat jelöl ki, ezek az okmányaikról szerkesztett jegyzék útján együttesen is bejelenthetők. A rendez hallgatókra nézve a következő adatok szükségesek: a jelentkező neve, születési helye és éve, vallása, anyanyelve, az iskolai képzést igazoló egy vagy több bizonyítvány, a vállalat megnevezése, melynél alkalmazva van, szolgálati minősége. A rendkívüli hallgatókat csupán a név és a szolgálati alkalmazás megjelölése szükséges. Tandíjat nem kell fizetni, ellenben a beiratási díj címen minden hallgató után 10 korona díj fizetendő. A miniszter kéri az érdekelteket, hogy a tanfolyam látogatottsága érdekében közrehatni, s a közlekedésügyi m. kir. tanfolyamok igazgatóságát a saját részéről küldendő hallgatók létszáma felől, lehetőleg még a beiratási határidő előtt tájékoztatni sziveskedjék.

— Mozgófényképek. Az „Edison”-terem (Fiumara 2. sz.) legújabb műsora: A hamburgi állatkert. (A válóság után). — Egynapos szerelem. — Sulyos örökség.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

A horvát obstrukció letörése.

A görög király Bécsben.

Róbert páрмаi herceg meghalt.

Kivándorlás Trieszten át.

Tűz a Máv. műhelyben.

Kirabolt hajóspénztár.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 18. A képviselőház mai ülését Just Gyula elnök délelőtt 11 órakor nyitja meg.

Héderváry Lehel, a mentelmi bizottság előadója jelentést tesz a Vajda ügyről.

Ezután az autnom vámtarifa részletes tárgyalását folytatják.

Mazsuranics horvátul beszél a törvényjavaslat második szakasza ellen.

Utána Zagorac beszél folytonos zaj közepette.

Pozsgay Miklós rákiált a szónokra:

— Maguk mit pofáskodnak?

Az elnök rendreutasítja Pozsgayt.

Ezután Novosel és Vinkovics képviselők beszélnek horvát nyelven.

Pozsgay Miklós személyes kérdésben szól föl. Bocsánatot kér a Háztól, hogy imparlamentáris kifejezést használt, de a szónok a magyar nemzetet gyalázta s ez háborította fel annyira.

Majd több horvát képviselő beszél a törvényjavaslat második szakasza ellen.

Az ülés folyik.

A horvát obstrukció letörése.

BUDAPEST, nov. 18. Ma délelőtt a képviselőház elnöki szobájában fontos tanácskozás folyt, arról, hogy miképp lehetne a horvát obstrukciót letörni. Justh Gyula, a képviselőházi elnöke előzőleg tanácskozott ez ügyben Medakovicssal a horvát tartománygyűlés elnökével. Az ülésen, amelyen a házelnökök és a miniszterelnök vett részt, Wekerle kijelentette, hogy a kormánynak kész terve van a horvát obstrukció letörésére, de mielőtt ezt alkalmazná, megkísérli a békés megegyezést a horvátokkal.

A Görög király Bécsben.

BÉCS, nov. 18. György görög király Párisból ideérkezett.

Róbert páрмаi herceg meghalt.

BÉCS, nov. 18. Róbert páрмаi herceg Piareggióban szívszéllhűdés következtében meghalt.

Róbert páрмаi herceg Firenzében született 1848 július 9-én Fia volt II. Károly hercegnek. Két ízben nősült. Első nejével Mária Pia burbon hercegnővel 1869-ben keltek egybe s 1882-ig, bekövetkezett haláláig éltek együtt. Ekkor Róbert páрмаi herceg Mária Antoniette spanyol hercegnőt vette nőül. Első nejétől nyolc, második nejétől tizenkét gyermeke maradt. Összesen tehát husz gyermeke volt.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápáry rakpart
az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

Kivándorlás Trieszten át.

TRIESZT, nov. 18. Tegnap délben indult el innen az Austro-Americana hajóstársaság „Laura“ nevű gőzöse, amely 687 kivándorlót visz Amerikába. A „Laura“ kedden Patraszba érkezik, ahol újabb 480 utast vesz föl. E hó 25-én az Austro-Americana „Oceania“ nevű gőzöse indul Neworleánsba.

Tűz a Máv. műhelyben.

BUDAPEST, nov. 18. A Máv. műhelyben tűz támadt, amely elpusztulással fenyegette az egész telepet. Az asztalosműhely teljesen leégett. A kár jelentékeny. Az oltás közepette egy tűzoltó halálosan megsebesült.

Kirabolt hajóspénztár.

ORSOVÁ, nov. 18. Az itteni hajóállomás pénztárát az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek kirabolták. A rablók bekötötték a pénztáros száját s azután feltörték a pénztárt, ahonnan az egész pénzkészletet elvitték. A hatóság nyomoz a tettesek után.

Vérszegénységet

rendkívül gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsio és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírvé, melyet a SCOTT-féle Emulsio kivívott magának, különösen

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer segítségével — a halászt — kérjük figyelmbe venni.

vérszegénység

eseteiben, azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, e amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá, hogy ezen alkotórészek a sajátos SCOTT-féle eljárás által izletes, könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmény, melynek tápereje fellülmulhatatlan.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. Ellér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus“ hírlapelárusító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelárusító üzletben. — A m. kir. dohárynagyúrszédben, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo líkörüzetében, Deak Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry. — Earbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Pándor

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART“ lapkiadó vállalat.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

térít meg felelnek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

ELSŐRANGU

NŐI DIVAT-TEREM

MAISON ROSA

VIA GOVERNO 9.

Dr. VIO-féle ház, az Adria kávéház felett.

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMÉBAN

mindkét minden hétfőn, szerdán és esztörtökön d. u. 3—5

„VILLA FELICE“ ABBAZIÁBAN.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

az Adamich-tér sarkán Via Lio 2. sz. (Fraschi-ház)

naponta d. e. 8—12 és d. u. 2—6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellánplombirozás. Aranykoronák; szájpdlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucauk- és smaltof-fogsorok.

Katonatisztek, Állami és vasuti tisztviselők jelentékeny mérsékletben részesülnek.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

!! FIGYELEM !!

Az őszi idényre

Amerikai cipők

Itállás mellett a legnagyobb választékban kaphatók kizárólag

GEORGIJEVIĆ S.

első és legnagyobb cipőüzletében
Fiume, Corso.

A

„Pannonia“

kávéházban

ma és minden este

Horváth Ferencz

jeles baranyai népdal- és zene-

hangversenyező.

Magyar
cég.**Uj vaskereskedés.**Nagy
választék

Fiume és környékének n. é. közönségét tisztelettel értesítjük, hogy
a Rauschel-féle divatárüzlet eddigi helyiségeiben
(VIA DEL POZZO 2.)

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkekben nagyszabású új üzletet nyitottunk.

Budapesti nagy szakmabéli cégeknél szerzett eddigi tapasztalataink alapján reméljük, hogy nagybecsű vevőink igényeit úgy ár, mint minőség tekintetében a legteljesebb mértékben ki fogjuk elégíthetni.

A n. é. közönség szives támogatását kéri

mély tisztelettel

WELLMANN TESTVÉREK.**HEIM F.**

modern kényelemmel
berendezett új szállódája

HOTEL DEÁK & ROYAL

Decz. 1-én megnyilik.

A table d'hôte terem
felavatása január első
napjaiban történik.

GAMBRINUS-BUFFET

VIA LIDO, DANIEL-MOLO ATELLENÉBEN.

Van szerencsém Fiume város és környékének t. közönségével
tudatni, hogy fenti cím alatt Fiumében gazdagon felszerelt

uzsonna-termet és álló sör- és borozót létesítettem.

Raktáron tartok állandóan friss prágai füstölthús különlegességeket, naponként hozatok valódi bécsi virstliket és azokat helyiségemben melegen is felszolgálom.

Stajer hizlalt baromfiak, kacsák, libák, tisztán kikészítve, hidegen és melegen.

Sajtok, halkonzervek, főtt és sült édesvízi és tengeri halak, befőttek, gyümölcsök, csemegék állandóan raktáron.

A kőbányai polgári serfőzde sokszor díjazott és közkedvelt világos márciusi és barátságos csaprol mérve, palaacsőret jégbe hűtve palaackokban is árusítom. Bel- és külföldi boraim a legkitünőbbek.

Szakterelemmel rendezek bufetteket klubokban, csaiadoknál, esküvőkön vagy magánosoknál.

Finom, előzékeny kiszolgálást biztosít

KUHN GYULA.

Szent-István védjegyi Dupla Maláta-sör palaackokban.

Cinematograf EDISON

Horgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb
vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes
ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Lokey kávéház**ABBAZIA.**

Reichsstrasse, a kurpark átellenében.

Magyarok kedvencz találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Magyarok itt találkoznak

Kovács I. magyar vendéglője

ABBAZIA

a Bellevue és Augé Gottes között.

Hideg és meleg étkek.

— **FRISSEN CSAPOLT SÖR.** —

MÉRSÉKELT ÁRAK

Játszék ott, hol a szerencse a legnagyobb**GAEDICKE BANKHÁZÁBAN**

mert ott nyerték eddig tényleg a legtöbb főnyereményt és pedig:

A nagy jutalmat 600,000 koronát a 62551. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 11119. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 28916. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 19406. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 33464. számra

továbbá 3-szor a 100,000, 90,000, 80,000, 70,000, korona. 5-ször 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000 korona és 10-szer 20,000 koronát.

A XXI-ik magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának huzása

november hó 21. és 23-án lesz.

november hó 21. és 23-án lesz.

A következő főnyeremények soroltatnak ki: esetleg 1 millió korona, továbbá 600,000, 400,000, 200,000, 2-szer a 100,000, 2-szer a 90,000, 2-szer a 80,000, 2-szer a 70,000, 2-szer a 60,000 stb. stb. korona.

A sorsjegyek ára:Egész
12.—Fél
6,—Negyed
3.—Nyolczad sorsjegy
1.50 korona.**GAEDICKE,**

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.

bankház, Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.